

מפתח תשובות נכונות

שאלה	1	2	3	4	5	6
תשובה	(2)	(1)	(3)	(1)	(4)	(4)

הטברים

1. השאלה: מדוע בחרו החוקרים לבחון את התנהגותם של תינוקות בני שלושה חודשים בכדי לענות על השאלה המוצגת בשורות 1-2?

פתרון: ראשית עלינו לקרוא את "השאלה". השאלה המועלית בשורות 1-2 היא: "האם יש תכונות גופניות מסוימות שנחשבות יפות בקרב כל התרבויות, או שמא מושגי היופי האנושי תלויי תקופה ותרבות?". כלומר, האם מושגי היופי תלויים בתרבות הנהוגה?

כעת נחפש בקטע התייחסות לשאלה במטרה להסיק מדוע נבחרו דווקא תינוקות בני שלושה חודשים כדי לענות עליה.

בפסקה השנייה מספרים לנו על מחקר שנעשה בכדי לענות על השאלה. לצורך המחקר נלקחו שתי קבוצות: קבוצת מבוגרים וקבוצת תינוקות. קבוצת המבוגרים נתבקשה לדרג את יופיין של הדמויות שהוצגו בפניהם, ולאחר מכן נתנו לקבוצת התינוקות להביט באותן דמויות. תוצאות המחקר הראו שתינוקות הביטו זמן רב יותר בדמויות שתוארו כיפות יותר על-ידי המבוגרים, מה שגרם לחוקרים להסיק שכבר בגיל מוקדם ניתן לזהות יופי.

בסיומה של הפסקה מספרים לנו ש"החוקרים משוכנעים שתינוקות בני שלושה חודשים אינם יודעים דבר על התרבות בה הם חיים, ולפיכך הסיקו מהמחקר שמושגי היופי שלהם אינם תלויי תרבות". כלומר, אם התינוקות מזהים את אותו יופי שזיהו המבוגרים, הרי שלא ניתן לטעון שזה קרה בגלל התרבות של אותה תקופה, ולכן ניתן להסיק כי היופי אינו תלוי תרבות. מכאן שהתינוקות נבחרו בשל העובדה שהם אינם יודעים דבר על התרבות.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): מפני שהעדפת היופי של תינוקות בגיל זה זהה להעדפותיהם של מבוגרים

אמנם תוצאות המחקר אכן מעידות על כך שהעדפת היופי של תינוקות בגיל זה זהה להעדפותיהם של מבוגרים, אך אנחנו לא נשאלנו על תוצאות המחקר, אלא על הסיבה בגינה נבחרו דווקא תינוקות בני שלושה חודשים. מכאן שתשובה זו אינה נכונה והיא נפסלת.

תשובה (2): מפני שתינוקות בגיל זה אינם מושפעים מהתקופה והתרבות בה הם חיים. זו התשובה הנכונה.

אין צורך להמשיך לבדוק את שאר התשובות.

תשובה (2).

2. השאלה: היחס בין היקף המותניים להיקף אגן הירכיים נקרא בקיצור "יחס מותניים-אגן". איזה מן הממצאים הבאים עשוי להתיישב עם התוצאות המתוארות בפסקה השלישית?

פתרון: על-פי הפסקה השלישית, גברים בכל התרבויות העדיפו יחס מותניים-אגן זהה אצל נשים, ובאותו אופן גם נשים בכל התרבויות העדיפו גברים בעלי יחס מותניים-אגן זהה. מכיוון שעל יחס מותניים-אגן שהעדיפו הנשים נאמר כי הוא היה גבוה במקצת אצל גברים, ניתן להסיק כי אנו מחפשים את התשובה בה יחס מותניים-אגן שכל הנשים מעדיפות, גבוה במעט מזה שכל הגברים מעדיפים.

כעת נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): נשים בכל העולם מעדיפות גברים בעלי יחס מותניים-אגן של 0.9 וגברים בכל העולם מעדיפים נשים בעלות יחס מותניים-אגן של 0.7. זו התשובה הנכונה.

תשובה (1).

3. השאלה: מדוע בדקו החוקרים מאגרי נתונים במדינות שמציעות טיפולי פוריות (שורות 15-16)?

פתרון: על פי הפסקה השלישית, מאגרי הנתונים במדינות שמציעות טיפולי פוריות נבדקו "כדי להסביר זאת" (שורה 15), כלומר כדי לנסות ולהסביר את הסיבה שבגינה בכל תרבויות העולם יש העדפה קבועה ליחס מותניים-אגן זהה לגברים ולנשים.

בהמשך המשפט מציינים כי מהבדיקה שנעשתה נתגלה כי מי שיחס היקפיהם קרוב ליחס מותניים-אגן המועדף בכל תרבויות העולם, נוטים פחות מאחרים להזדקק לטיפולי פוריות. כלומר, מתוצאות הבדיקה ניתן לקבוע כי הבדיקה שנעשתה השוותה בין יחס מותניים-אגן מועדף לבין יחס מותניים-אגן אצל אנשים הזקוקים לטיפולי פוריות. מכאן שזו הייתה המטרה שלשמה נבדקו מאגרי נתונים במדינות המציעות טיפולי פוריות.

כעת, נבדוק את התשובות המוצעות ונחפש תשובה ברוח זו:

תשובה (3): בכדי להשוות את היחס בין היקפי המותניים והאגן המועדף על גברים ונשים, ליחס המתאים בקרב גברים ונשים בעלי בעיות פוריות. זו התשובה הנכונה.

תשובה (3).

4. השאלה: מה משתמע מן הניסוי המתואר בפסקה הרביעית?

פתרון: ראשית עלינו להבין את המחקר.

במחקר המתואר נאספו כמאה דיוקנאות של נשים וגברים. בכל שלב מוזגו כמה דיוקנאות ממין מסוים (גברים או נשים) לתמונה אחת, ואז הוצגו התמונות הממוזגות בפני כלל הנבדקים, גברים ונשים, שהתבקשו לדרג את רמת היופי שלהן. פרט לתמונות הממוזגות, הוצגו לנבדקים גם הדיוקנאות המקוריים של גברים ונשים (ללא מיזוג).

תוצאות המחקר הראו שהדיוקנאות שהיו מורכבים ממספר רב של תמונות זכו בדירוג גבוה מאד, ורק ארבעה מבין הדיוקנאות האותנטיים דורגו כיפים מהם. כלומר, ברוב המקרים תמונות ממוזגות היו עדיפות על דיוקנאות אותנטיים, הן אצל הנשים והן אצל הגברים שנתבקשו לדרג אותן במהלך המחקר. ההסבר שהציעו לכך החוקרים הינו שממוצעות נתפסת כראיה לבריאות תקינה, וחריגה משמעותית מן הממוצע קשורה לא פעם לבעיות רפואיות.

כעת משהבנו את המחקר, נבדוק את התשובות המוצעות:

תשובה (1): גברים ונשים שופטים באופן דומה הן את היופי הגברי והן את היופי הנשי

זו התשובה הנכונה. מכיוון שתוצאות המחקר הראו שבבדיקה של כלל הנבדקים, גברים ונשים, הייתה העדפה ברורה בנוגע לתמונות מסוימות (בין אם מדובר בתמונות של נשים ובין אם מדובר בתמונות של גברים), הרי שניתן להסיק כי גם גברים וגם נשים שופטים באופן דומה הן את היופי הגברי והן את היופי הנשי.

לצורך שלמות ההסבר נבדוק גם את שאר התשובות:

תשובה (2): דיוקן ממוחשב שמתקבל ממיזוג דיוקנאות מקוריים רבים יזוהה עם בריאות תקינה במידה רבה יותר מהדיוקנאות המקוריים היפים ביותר

התשובה אינה נכונה. אמנם החוקרים הסיקו כי ממוצעות נתפסת כראיה לבריאות תקינה, וחריגה משמעותית ממנה נתפסת לא פעם כקשורה לבעיות רפואיות, אך לא ניתן להסיק שמיזוג דיוקנאות יזוהה עם בריאות תקינה יותר מהדיוקנאות המקוריים היפים ביותר. שכן על פי המחקר היו ארבעה דיוקנאות אותנטיים שדורגו כיפים יותר מאלו שהתקבלו ממיזוג דיוקנאות מקוריים רבים. כלומר, היו מקרים בהם הועדפו דיוקנאות מקוריים על פני מיזוג דיוקנאות.

תשובה (3): דיוקן ממוחשב שמתקבל ממיזוג דיוקנאות מקוריים ממינים שונים, יחשב יפה פחות מדיוקן המתקבל ממיזוג דיוקנאות מקוריים מאותו המין

התשובה אינה נכונה, שכן המחקר כלל לא בדק מצב שבו מוזגו דיוקנאות מקוריים ממינים שונים.

תשובה (4): דיוקן ממוחשב שמתקבל ממיזוג דיוקנאות מקוריים רבים עשוי להיחשב יפה פחות מכל אחד מהדיוקנאות הללו.

התשובה אינה נכונה, שכן ברוב המקרים שנבדקו דווקא הדיוקנאות הממוזגים נחשבו ליפים יותר מהדיוקנאות המקוריים.

תשובה (1).

5. השאלה: המסקנה העולה מן הפסקה הרביעית תחונק במידה הרבה ביותר אם יתברר שהתמונות שהתקבלו ממיזוג של _____ דיוקנאות התבססו על דיוקנאות של אנשים שהוגדרו כ- _____ על ידי הנבדקים.

פתרון: בשאלה זו עלינו לחזק את המסקנה הנובעת מהפסקה הרביעית.

ראשית עלינו להבין את המסקנה: מכיוון שהדיוקנאות שהיו מורכבים מ-16 ו-32 תמונות זכו בדירוג גבוה מאד (יותר מאלו הממוזגות 4 ו-8 דיוקנאות וברוב המקרים יותר מדיוקנאות מקוריים), שיערו החוקרים שהסיבה לבחירה דווקא בהן, היא שממוצעות (הנוצרת משילוב רב יותר של תמונות) נתפסת כראיה לבריאות תקינה.

מכאן שאם יתברר שהתמונות המורכבות מ-32 דיוקנאות זכו לדירוג הגבוה למרות שהורכבו מדיוקנאות של אנשים לא יפים, הרי שלא ניתן יהיה לטעון שהסיבה שתמונות אלו נבחרו נובעת מהעובדה שהורכבו מדיוקנאות של אנשים יפים. כלומר, אם לא ניתן להסביר את הסיבה לבחירה בדיוקנאות אלו בגלל יופי, הרי שזה מחזק את המסקנה שהם נבחרו בגלל שממוצעות נתפסת כראיה לבריאות תקינה.

הערה: אחת הדרכים לחזק מסקנה מסוימת היא באמצעות שלילה של הסבר חלופי - במקרה זה ההסבר שיופיים של האנשים ששולבו יחד לתמונות הממוזגות, הוא זה שהביא לבחירה דווקא בהן.

תשובה (4).

6. השאלה: מהי התכונה התורשתית המוזכרת בפסקה האחרונה כתכונה המשפרת את סיכויי של האדם להעמיד צאצאים?

פתרון: בשורות 30-32 נכתב: "בפרט, היכולת לזהות בני זוג פוטנציאליים בריאים או פוריים, שהסיכוי להעמיד עמם צאצאים גבוה, הינה תכונה שתורמת לסיכויי של המזוהה להעמיד צאצאים." כלומר, **היכולת לזהות בני זוג פוטנציאליים בריאים או פוריים**, מגדילה את הסיכוי להעמיד צאצאים.

תשובה (4).